

Karta över Norden. 1 : 1,5 Mill. 130 × 100 cm.
Generalstabens litografiska Anstalts förlag.
Stockholm.

Under Redaktion af Løjtn. Bror Thordeman har »Generalstabens litografiska Anstalt« udsendt det foreliggende »Karta över Norden«. Det eneste man kunde kritisere ved dette Kort, var Navnet, der beskedent dækker over det Faktum, at det vi her har for os, er det første virkelige Bygdekort omfattende hele Norden. Grundlaget for Sveriges Vedkommende udgøres af de tidligere udgivne Prikkort af Doc. Sten de Geer, hvor hver Prik betegner 100 Indb. og Prikkernes Tæthedsgrad altsaa direkte giver et Billede af Befolkningens Tæthedsgrad og Fordeling. For Norges Vedkommende er et — endnu ikke udgivet — Prikkort, — konstrueret af Lic. A. Söderlund, — brugt som Grundlag. Finland er endnu ikke behandlet kortmæssigt ved Hjælp af Prikkortet. Her har man generaliseret ud fra visse kendte Bygdetyper, hvor Prikkortet blev bragt til Anvendelse, og har til Hjælp brugt »Ekonomiska kartblad« 1 : 100,000 samt Jordhåndskort.

Til Bearbejdelsen af Danmark, der er foretaget af cand. mag. O. Kayser, er vort rige Udvalg af Generalstabskort brugt som Materiale, uden at det har været nødvendigt at konstruere Prikkort. De mindre tætbefolkede Dele af Landet falder i det væsentlige sammen med Signaturene for Skov, Klit og Hede. — Resultatet af denne indgaaende Undersøgelse af Befolkningsfordelingen er særdeles smukt. Paa et Højdekort med diskrete, men tydelige Farver er indlagt en gul Farve. Denne gule Farve, der breder sig i Danmark, Skaane, Mellemsverige og Kristianiaegnen, — der forekommer pletvis i f. Eks. det meste af Finland og Nord sverige, og helt forsvinder, hvor Terrænet hæver sig til betydeligere Højder, — viser Udbredelsen af den saakaldte Tætbygd σ : Omraader med mere end 25 Indb. pr. km². Man faar ved Aflæsningen af et saadant Kort en meget klar Forstaaelse af Befolkningsfordelingens Afhængighed af Naturforhold, — man faar Begreb om Byernes Opland og

man faar Besked om Bygderne. — En hel Del andre Lande foruden de 4 nævnte falder indenfor Kortets Rammer. For disse Landes Vedkommende er dog Bygdetegningen udeladt.

En Omstændighed, der forøger Kortets Værdi i antropogeografisk Henseende, er den Maade, hvorpaa Dampskibslinjerne er indtegnede. Man har medtaget de Passagerlinjer, der har almindelig geografisk Betydning. Godsruter, der vilde forvirre Billedet, er derimod ikke medtaget. Trafikintensiteten, maalt ved det aarlige Middeltal af Passagerere, angives ved Linjernes Tykkelse. Bemærkelsesværdigt er det, at man har lagt Vægt paa at fremstille de virkelig brugte Ruter og ikke har ladet sig nøje med de sædvanlige, fra alle Rutekort velkendte — buede Linjer.

Kortet er ledsaget af et Navnregister, der omfatter 7.000 Navne.

Det smukke Arbejde, der, som det ses af det foregaaende, udmærker sig ved en udstrakt Anvendelse af nye Metoder indenfor Kartografien, gør Redaktøren, hans Medhjælpere — og svensk Kartografi i det hele — stor Ære.

Det fortjener at vinde Udbredelse her i Danmark.

Johannes Reumert.

Sveriges Kartlægning. Översikt utgiven av Kartografiska sällskapet. Generalstabens litografiska anstalts förlag.

Bogen indeholder en udtømmende Oversigt over de store Kortlægningsarbejder, der gennem Aarene er udført i Sverige. Med sit fyldige Stof og sin Grundighed vil den være en udmærket Haandbog for enhver, der søger Oplysning om svenske Kortlægningsarbejder af en hvilken som helst Art. Kortbilag, Tegninger og Tabeller letter Overskueligheden. Nogle Afsnit af Bogen behandler tillige kartografisk Undervisning og kartografisk Reproduktion i vort Naboland.

Johannes Reumert.